

Aanleiding

Tijdens de vorige stuurgroep is gesproken over diverse onderzoeken die zijn uitgezet en hoe hiermee om te gaan. Op basis van alle gesprekken die nadien zijn gevoerd zet ik graag enkele zaken op een rij en adviseer ik jullie hoe hiermee om te gaan.

Gevraagd besluit

De stuurgroep wordt gevraagd de stand van zaken te bespreken en de uitgangspunten vast te stellen.

Type onderzoeken

Er zijn drie te onderscheiden categorieën of 'bakjes', wat betreft de verschillende onderzoeken die nu gerealiseerd worden:

1. Individueel, deze onderzoeken worden door één partij ingezet en zijn geen onderdeel van de collectieve besluitvorming. Ze vinden geïsoleerd plaats van het gezamenlijk proces dat we volgen;
2. Individueel geïnitieerd onderzoeken, maar met het collectief afgestemd, methodologisch, op uitgangspunten en tijdslijn/proces;
3. Collectief, volledig vanuit de collectiviteit opgezet onderzoek.

Advies: als jullie onafhankelijk voorzitter adviseer ik onderzoeken vanuit de logica van categorie 2 en 3 te doen en niet in te zetten op onderzoeken die volgens de logica van categorie 1 plaatsvinden.

Onderzoeken vanuit categorie 1 kunnen op geen enkel moment onderdeel worden van de formele besluitvormingsprocessen – de partners aan tafel hebben immers niet mee kunnen kijken bij de opzet en totstandkoming van het onderzoek – maar de resultaten worden ongetwijfeld wel onderdeel van het publieke debat. Voorkomen moet worden dat er 'A-feiten' en 'B-feiten' gaan ontstaan en daarmee zowel 'binnen' als 'buiten' een onnavolgbaar proces ontstaat. Bij categorie 2 en 3 onderzoeken bestaat dat risico niet, immers bij die onderzoeken is het materiaal onderdeel van het collectieve besluitvormingsproces.

Als jullie voorzitter adviseer ik jullie de volgende lijn van uitgangspunten te hanteren:

1. *alle partijen hebben recht om de informatie te verkrijgen die ze nodig hebben om tot hun besluiten te komen. Ook als dat betekent dat aanvullende informatie nodig is die een andere partij niet nodig heeft.*
2. *partijen kunnen elkaar niet verrassen met aanvullende informatie. partijen dienen transparant te zijn naar elkaar over onderzoeken etc die plaatsvinden*
3. *alleen informatie die in de onderzoeksopzet / methodologie 'geaccordeerd' is door het directeurenoverleg kan onderdeel zijn van het collectieve proces en kan daarmee onderdeel zijn van de werkzaamheden van de werkgroepen en kan daarmee onderdeel zijn van de voorbereidende besluitvorming richting juni*
4. *bij voorkeur worden onderzoeken daarom vanuit het collectief opgezet / georganiseerd (bakje drie), indien het nodig is dat individuele partijen zelf aanvullende behoeften hebben naar*

onderzoek kunnen die opgestart worden indien de opzet / methodologie en tijdslijn afgestemd is met het collectief (bakje 2)

5. Bestuurlijke partners spreken af dat van alle studies die meewegen in de besluitvorming, minimaal de uitvraag en resultaten worden gedeeld met de bestuurlijke partners, waarbij waar relevant afspraken kunnen worden gemaakt over vertrouwelijkheid etc.

6. Omgang met de overgebleven verschillende bakjes:

Zowel voor studies in bakje 2 als bakje 3 geldt dat die worden gekoppeld aan een van de bestaande werkgroepen zodat de informatie goed kan worden meegenomen in het collectieve besluitvormingsproces.

Bakje 2: studies wordt niet vanuit het collectief maar door 1 van de bestuurlijke partners losgedaan. Voor deze studies geldt dat het aan de overige bestuurlijke partners vrij staat deze studies in meer of mindere mate gewicht te geven bij de eigen belangenafweging die plaatsvindt.

Bakje 3: gezamenlijke studies die volledig onderdeel zijn van de gezamenlijke structuur en voorbereiding van de besluitvorming richting directeurenoverleg en stuurgroep.

OVERZICHT ONDERZOEKEN

Concreet betekent dit het volgende.

Rijk

- Onderzoek financiën

Dit gaat om een berekening van een businesscase in beide ontwikkelrichtingen (opdracht KGG). Dit zou de basis moeten zijn voor het maken van financiële afspraken en de claim voor de voorjaarsnota. Er wordt gewerkt aan een procesvoorstel om de uitkomsten van dit onderzoek goed te kunnen delen met de overige partners in Powerport.

Daarbij wordt een onderzoek uitgevoerd (in opdracht van I&W) naar wat de aanleg van havenspecifieke infra zou kosten en via welk soort financiële constructies je deze kosten zou kunnen terugverdienen. Dit complementeert het onderzoek dat KGG laat uitvoeren naar de kosten van de totale opgave rondom de haven van Moerdijk. Verder zijn we bezig een haven governance expert in te huren om een onderzoek te laten doen naar hoe je het beste de governance kan insteken vanuit de ontwikkelopgave (ontwikkel entiteit) en daarna de beheer opgave.

De informatie wordt gedeeld. Op 3 maart vindt een eerste bijeenkomst plaats. Inzet is om het onderzoek collectief te maken (en daarmee een 'bakje 3' onderzoek te maken). Moet gekoppeld worden aan de werkgroep financiën en het bestuurlijke procesvoorstel financiën (door de onafhankelijk voorzitter) dat vandaag ook op de agenda staat.

Provincie

- Strategisch profiel voor Powerport Moerdijk

Het strategisch profiel voor Powerport Moerdijk zal inzicht geven in aantoonbare economische meerwaarde voor de Powerport regio en voor Brabant, passend bij het ecosysteem van Brabant, en type circulaire economie als onderdeel van het nationaal strategisch profiel.

Het is een zijtafel van de hoofdtafel, waar we ook onze input hieruit inbrengen in het traject van de ontwerptafel dat nu ook vanuit het rijk begeleid wordt. Dit loopt goed in het proces en is gekoppeld aan de werkgroep Nationaal Strategisch Profiel. Vanuit deze werkgroep kan input vanuit de zijtafel opgewerkt worden in de voorbereidende besluitvorming richting directeuren overleg en stuurgroep.

- Strategische milieuverkenning

Een strategische milieuverkenning geeft de mogelijkheid om de beleidsopties (zoekrichting oost en zuidoost) zorgvuldig en transparant tegen elkaar af te wegen. De strategische milieuverkenning biedt het benodigde inzicht om in deze fase brede varianten te verkennen en de milieugevolgen op hoofdlijnen te duiden.

Voor dit onderzoek zijn vooralsnog geen gezamenlijk afspraken gemaakt. Vooralsnog is het daarmee een bakje 1 onderzoek.

- MKBA light

Voor wat betreft een MKBA light worden verschillende indicatoren vanuit het ambitiekader brede welvaart uitgediept en onderzocht.

Voor dit onderzoek zijn vooralsnog geen gezamenlijk afspraken gemaakt. Vooralsnog is het daarmee een bakje 1 onderzoek.

- Een businesscase berekening

Voor wat betreft de businesscase berekening, deze wordt separaat van de MKBA light uitgevoerd.

Afspraak om methodologisch aan te sluiten op onderzoek rijk (mogelijk uitbreiding van het huidige onderzoek), of minimaal onderzoek te doen op basis van dezelfde uitgangspunten. Indien dit lukt, wordt het bakje 2, zo niet bakje 1.

Gemeente Geertruidenberg

Vanuit de gemeente Geertruidenberg zien we een aantal grootschalige opgaven op ons afkomen. Vanuit de Powerport ligt er een grote opgave op het gebied van de energietransitie. Daarnaast loopt er ook een bovenregionale opgave op het gebied van waterveiligheid binnen de gemeente. Voor beide trajecten lopen losse (boven)regionale integrale gebiedsprocessen. Naast deze trajecten spelen er ook nog andere lokale en regionale opgaves. De omgevingsvisie van de gemeente uit 2020 is op dit moment onvoldoende geëquipeerd om een antwoord te geven op deze lokale, regionale en bovenregionale vraagstukken.

Om de gemeente binnen deze (regionale) vraagstukken goed te kunnen positioneren is het wenselijk om een duidelijke visie te hebben op de toekomst van de gemeente ten aanzien van de fysieke leefomgeving. Daarom gaan wij als gemeente een proces opstarten dat uiteindelijk dient te leiden tot een aanpassing van de omgevingsvisie. Dit proces starten we met het opstellen van een toekomstperspectief. Hierbij wordt in een aantal sessies in beeld gebracht welke opgaven er zijn, welke positie, belangen en keuzes gemaakt moeten worden en welke kaders en randvoorwaarden samen hangen met de keuzes.

In dit proces wordt de positie van de ontwerptafel en de opgave van de Powerport meegenomen. Dit gaat goed in het proces en is gekoppeld aan het werkatelier en heeft een relatie met het uitwerken van de juridisch-planologische procedure, dus bakje 3.

Gemeente Moerdijk

Opdracht Brink groep om verder te onderzoeken hoe het verder moet met de Moerdijkregeling. Deze opdracht staat nog niet uit, maar de wens is geuit tijdens de stuurgroep van 29 januari 2026.

Moerdijk heeft aangegeven nu geen onderzoek uit te hebben staan en verwacht deze ook niet nodig te hebben.